

Hjælp af Professorernes Forelæsninger, de Studerende skulle veiledes til at opnaa Studiets Maal, og at Studiet ikke bliver udfølgere, vidtløftigere, mere langvarigt, end Formaallet kræver; men naar man skal opnaa dette — Bestemmelsen om det toaarige Kursus angaar kun et af Fakulteterne, og den ærede Ordfører indrømmede, at det for dette Fakultets Bedkommende i Virkeligheden er uigjennemførligt —, naar man i det Hele skal opnaa en Affortning af Studierne paa den omtalte Maade, skjønner jeg ikke rettere, end at det er nødvendigt at have et betydeligt større Antal Kræfter til Raadighed end det Antal, som nu er tilstede; thi man vil jo let se, at det ikke er tilstrækkeligt, at Forelæsningsens Cyklus afsluttes for Exempel i 4 Aar — lad mig nævne dette Tal; vi kunne jo sige 3 eller 4 Aar, eller hvad det nu skal være —, at det ikke er tilstrækkeligt, at en Cyklus af Forelæsninger, der gennemgaaer Alt, hvad man vil fordre af Bedkommende, der skal underkaste sig Examen, afsluttes i den Tid. Det maa tillige indrettes saaledes, at de, der hvert Aar træde til, kunne finde sig tilrette med deres Studier. De kunne ikke begynde midt inde i et Kursus; de maa altsaa være stillede saaledes, at der aarlig er Forelæsninger, som passe for dem, naar de træde til, og derfor maa man have flere Cykler af Forelæsninger. Betmindste maa man for det, der er nødvendigt til at begynde et Studium, have en aarlig tilbagevendende Række af Forelæsninger; men en saadan Ordning vil kræve betydelig større Kræfter end dem, der nu ere tilstede. (Berg: Eller mere Arbejde af dem, der ere tilstede). Sa, de Forelæsninger, som holdes nu af Professorerne, tage i meget høi Grad deres Kræfter i Beslag, og naar det skulde være muligt at fjerne Forelæsningsernes Antal saaledes, at man kunde fyldestgjøre de omtalte Fordringer, tvivler jeg ikke paa, men tror, at man maa gaa ind paa en ikke ganske ringe, en betydelig Fjærgelse af Kræfterne. Aldeles at affasse Manuduktionsvæsenet bliver en Umulighed; thi der vil altid findes Nogle, som søle sig mere tiltrukne af denne Form for et Studium end af den friere og vel ogsaa mere anstrengende Form, som slutter sig til Forelæsningserne. Altsaa til ganske at affasse Manuduktionsvæsenet vil man neppe naae; men det er dog muligt, at der kan gjøres Noget i den Retning. Imidlertid henviser jeg til, hvad der foreligger trykt derom. Naar denne Sag skal føres videre, tror jeg, at der deri vil være et godt Grundlag for en videre Diskussion. — Jeg gaar nu over til, hvad der vedrører Kommunitetet og de følgende Fonds-Endringsforslaget Nr. 67 er tiltraadt af Udvalget, og jeg tror derfor at kunne forbigaa det. — Det Samme gjælder Forslagene Nr. 68, 69 og 70. — Saa kommer Nr. 71. Jeg vilde ønske, at jeg kjendte de Ord, jeg skulde tale til Folkethinget for at faae det til at forkaste dette

Endringsforslag og saaledes opnaa, at Eleverne paa Jonstrup Seminarium kunde faae en passende Leilighed til praktisk Uøvelse. Det er jo imidlertid forsøgt før, men forgjæves. Jeg har gjentaget Forslaget, men ærede Medlemmer have jo stillet sig paa samme Maade som tidligere, og jeg skal derfor ikke gjøre Forhandlingen vidtløftig ved at bruge unyttige Ord, men kun anbefale og meget indtrængende anbefale det høie Thing at forkaste Endringsforslaget Nr. 71. — Endringsforslaget Nr. 72 er tiltraadt af Udvalget, og jeg skal derfor ikke dvæle nærmere derved.

Vi komme da til nogle Poster, der ere optagne i Betænkningen og omtalte af dets ærede Ordfører. Det er da navnlig Spøisolerne, som optage en fortrinlig Plads i den Betragtning, som slutter sig dertil. Om de 3,000 Kr. skulle tages af den ene eller den anden Sum, er — forekommer det mig næsten — et saa underordnet og tillige saa tvivlsomt Spørgsmaal, at, naar man overhovedet kan enes om Noget, saa maa man vel ogsaa kunne blive enig om denne Fordeling. Fin-der man det derfor Umagen værd at komme tilbage dertil mellem 2den og 3die Behandling af Finantsloven, skal jeg vise mig meget søielig med Hensyn til, hvad der i den Retning maatte blive foreslaaet, thi jeg anser det for et meget underordnet Spørgsmaal, om det tages paa den ene eller den anden Maade. Jeg haaber imidlertid, at Alle ville erkjende, at der er sket et Fremstridt ved, at Regler ere fastslaede, og at man derved navnlig er bleven fri for denne Tale om, at det Hele gaar villaakelig til, saa at der er Nogle, som aldeles ikke kunne begribe, hvilke de Grunde have været, der have ledet den, som har fordelt Summerne. Det indgaaes ved at fastslaa Regler, og det er altsaa et Fremstridt. Selv om Fordelingen er i og for sig den samme eller med forandrede Summer forholdsvis den samme, er der noget Solidt derved, at det sker efter Regler. Er man saa misfornøiet, maa man komme med et Forslag om andre Regler, og skulde man være tilbøielig til at komme til nye Regler i det Enkelte, skal jeg i Overensstemmelse med, hvad jeg tidligere har sagt, udtale, at jeg ikke kan have Noget at indvende derimod, hvis man vil gaa denne Vej. Vi have jo mangfoldige Fordelinger af Summer, som have mindre Betydning og som i det Enkelte foreligger Nøgledagen, og dersom man vil gaa den Vej, saa skal jeg erklære, at jeg ikke har Noget derimod. — Dernæst har den ærede Ordfører bragt det Cirkulære under Omtale, som jeg har ladet udgaa til Skoleraadene. Dette Cirkulære er blevet misforstaaet fra Nøgles Side. Jeg har set Uttringer fremsatte, som vidne om, at man ganske har misforstaaet Karakteren af dette Cirkulære. Det er jo nemlig Skoleraadene, der fordele Summerne, og det bør fremdeles være Skole-